

5. ročník soutěžní přehlídky ochotnických souborů O Václava z Václavova 2011

Zahájení pátého ročníku soutěžní přehlídky ochotnických souborů O Václava z Václavova obstaral divadelní soubor Škeble z Gymnázia Lanškroun. Setkání se souborem mladých studentů, kteří jsou zapálení pro divadlo, je vždy příjemné. Zároveň i povídka Jana Wericha **Tři sestry a jeden prsten**, se zdá být jako výchozí materiál pro jejich divadelní práci dobrou volbou. Vlastní děj inscenace však byl posunut do současné doby, čemuž odpovídaly nejen kostýmy a další reálie, ale i časté aktualizace textu. Tři sestry, které se vracejí v májovou dobu z trhu, se zastaví v restauraci pod sochou rudoarmějce a českou státní vlajkou, kde si jako číšník přivydělává učitel češtiny. Popíjením především alkoholických koktejlů propijí všechny vydělané peníze. Při hledání řešení, jak tuto skutečnost sdělit – nesdělit svým mužům mimoděk najdou prsten. A je zde další problém – jak ho rozdělit mezi tři osoby. Nakonec vítězí nápad se soutěžit, kdy prsten získá ta, která ze svého muže udělá největšího hlupáka. Toto je výchozí situace celé inscenace a my dále sledujeme postupné naplňování tohoto cíle, a to až do závěrečného prohlédnutí – neprohlédnutí manželů, že byli svými ženami napáleni. A zde se nachází i zásadní kámen úrazu celé inscenace. Na text, který je ve své podstatě fraškou se začnou používat principy psychologického až realistického herectví. Inscenace je tak najednou retardována velmi volným temporytmem, zbytečnými ornamenty a nefunkčními doplňky, které nenesou další sdělení k hlavnímu tématu. Bohužel se zde důsledně nebudují ani správně nečasují vtipy a celá inscenace postrádá cit pro ostrý střih a švih.

Divadlo Dostavník Přerov přivezlo do Václavova muzikál **Odyseus aneb Leporelo ro(c)ku**. Hned od první chvíle jsme byli svědky neuvěřitelně ukázněné, přesné a precizní práce velmi silného, ba přímo „nadupaného“ souboru. Byli jsme svědky vpravdě velkolepé podívané, která byla v hudební a výtvarné složce velmi poutavá. Jednoduché obrazy tvořené postoji herců a jejich zaujímání vztahů k prostoru nás nenechávali na pochybách, kde se právě nacházíme, či co je nám právě sdělováno. Zároveň i vlastní příběh Odyseovy cesty je poměrně přehledně převyprávěn a celkem zřetelně nám sděluje základní téma, kterým je vytrvání a dosažení svého vytčeného cíle navzdory kladeným překážkám. Bohužel toto sdělení k divákovi doléhalo právě více přes onu formu (výtvarno, hudba), než přes vlastní niterný prožitek, který mu opomíjením až potlačením hereckých výrazových prostředků nebyl umožněn. Není zde akcentován vlastní proces zjištění, uvědomění si, zaujmutí stanoviska, ale je demonstrován většinou jen onen výsledek. Jako příklad mohou kromě jiného sloužit klíčové momenty hry, kdy v jednom se Odyseus setkává v podsvětí se svojí mrtvou matkou. Zásadní Odyseovo zjištění, že jeho matka zemřela, není sděleno vyjádřením vztahu k tomuto zjištění, ale prostřednictvím písně. Stejně tak přes píseň je sděleno vzájemné poznání Odyseya se svým vlastním synem Télémachem. Setkání Odyseya se svou ženou Penelopé není jevištně vůbec řešeno. Ve všech případech lze říci, že je to v důsledku zvoleného dramaturgicko - režijního řešení.

Čtvrteční odpoledne patřilo divadelnímu souboru J.K.Tyla z Brodku u Přerova a jejich inscenaci **Král zvířat**. Jedná se o silný příběh mladého lva, který se musí vyrovnat s minulostí, postavit se na vlastní nohy – dospět a převzít zodpovědnost za svůj život ve vsi jeho šíři. Tato dramaturgická volba i poměrně kultivované přenesení příběhu na jeviště je nejvýraznější klad inscenace. Vše je divákovi přehledně předkládáno a závažnost tématu je i vhodně odlehčována, a to především humornými postavami Timora a Čuňase. V rámci scénického řešení by inscenaci napomohly přesnější aranže scén a větší akcentace klíčových momentů příběhu, jakými jsou například smrt starého lva Muffasy, Simbovo dospění a jeho rozhodnutí vrátit se domů. Částečně kontraproduktivně v inscenaci působí snaha odlišit Simbovo mládí a dospělost jeho až přehnaně infantilním hlasovým projevem.

Poslední Vojtěchova mise z pera dramaturga a dramatika Vladimíra Zajíce byla na václavovském jevišti rozehrána Divadelním spolkem Vojan z Libice nad Cidlinou. Původně rozhlasová hra, upravená autorem pro potřeby divadelního souboru, zachycuje na příkladu zavraždění svatého Vojtěcha touhu po dobrání se pravdy přes zprostředkované informace a její zachování v co nejpřesnější, nepokřivené a nezkreslené podobě pro budoucnost. Hlavní postavou se tak stává pisarš Rons, přes kterého je ono téma sdělováno. Jako problematická se v tom směru pak ale stává celá část týkající se svatého Vojtěcha a jeho zavraždění. V rámci plochy celé inscenace je tato část nejsilněji jevištně akcentována – na jevišti je nejvíce postav, jsou oděni pro diváka do „exotických“ kostýmů, je zde nejvíce pohybové akce atd. Tím vzniká dojem, že je právě toto hlavním sdělením celé inscenace. Zároveň rozhlasový původ hry v inscenaci zůstal až příliš zakletý, tak je až na výjimky kladen spíš důraz na vlastní sdělení slova než na herecké jednání.

Jeden z letošních nováčků přehlídky soubor SemTamFór Slavičín rozehrál ve Václavově komedii **Muž sedmi sester**. Poměrně podřadný text dokázal mladý soubor svým zásadním vkladem velmi výrazně povýšit. Přesné vybudování vtipů a gagů, jejich časování, svižný temporytmus podporovaný zvoleným hudebním doprovodem a přesná a vyrovnaná herecká práce byla až mistrovskou ukázkou přístupu k zvolenému žánru. Byli jsme tak svědky brilantní inscenace, která měla kromě vlastní funkce – pobavit i poměrně zřetelný morální přesah. Pouze drobná technická nepřesnost v závěru mohla zapříčinit nejednoznačnost výkladu vlastního konce inscenace – Škvorovy smrti.

Páteční podvečer patřil ve Václavově Jednotě divadelních ochotníků Loštice a jejich inscenaci **Když ty, tak já taky**. Se svižnou konverzační komedií velmi zkušeného francouzského autora Marca Camolettiho se loštickým bohužel nepodařilo vyrovnat. V jejich případě šlo pouze o základní demonstraci textu bez výrazného vybudování jednotlivých situací, rozehrání vztahů a především vlastního jednání postav. Těm na jevišti chyběl zřetelný „řídící úkol“ – co jsem, co tu dělám a především čeho chci v konkrétní chvíli dosáhnout. U komedií tohoto typu je zásadní režisérovo „oko zvenčí“, který v rámci pravidel žánru celou inscenaci cíleně buduje.

Divadlo Ve středu Lanškroun uvedlo hru **Agentura Drahoušek, aneb Sňatky všeho druhu**. Vlastní hra Rudolfa Trinnera nepatří k nejskvostnějším titulům a již sama obsahuje mnohá úskalí, která lze jen obtížně překonat. Vzhledem k tomu, že soubor nešel cestou razantních textových úprav, lze hru částečně povýšit vlastním hereckým naplněním. To se dařilo zvláště v postavě bavorského sedláka Kurta Schutersteina, jehož stylizace včetně svébytného jazyka patří k divácky nejpoutavější části inscenace. Přirozený projev s citem pro komentář lze pozorovat i u postavy Elišky Kohoutové – majitelky agentury a snad nejpřesněji jednající postavou v řádu inscenace byla vdova Barbora Čamrdová.

Sobotní ráno patřilo Divadlu Devítka Ostrava a jejich inscenaci **Mátový nebo citron**. Tato hra využívá divácky líbivého nahlédnutí do zákulisí divadelní práce, kdy v první části jsme svědky nejrůznějšími způsoby narušované a přerušované zkoušky divadelní hry, abychom ve druhé části sledovali jen její stejně se rozpadající provedení. V první části hry je především prostor na rozehrání vztahů mezi jednotlivými postavami, který však ostravskými nebyl valně využitý. Jejich charakterizace byly tvořeny ve většině případů vnějškově a humor byl spíše uměle vytvářen, než by vznikl jednáním postav a ze situací. V tomto případě je velmi na hraně stylizace postavy Josefa, kdy může velmi rychle sklouznout do šarže. Druhá část inscenace – vlastní „odehrání“ premiéry již vycházelo mnohem lépe. Zde totiž každý herec paradoxně přijal „řídící úkol“ vlastní postavy – dohrát za každou cenu premiéru – a ten i důsledně naplňoval.

Pokračování sobotního programu bylo vyhrazeno hře **Nejstarší řemeslo** v podání divadelního souboru Vicena z Ústí nad Labem. Jedná se o poutavý příběh pěti prostitutek, který se odehrává na sklonku jejich života a zobrazuje jejich každodenní úsilí dotáhnout své poslání do konce. Inscenace se vyznačovala velmi kultivovaným hereckým projevem všech dam, který svědčí o cílevědomém vedení a režii. V současné době již poněkud vyčpěla vlastní kontroverznost tématu hry - otevřeně hrát divadlo o prostitutkách, ale o to více zde zbývá prostor pro střet odcházejícího „starého“ a současného „nového“ světa. A právě v tomto rozporu, ba někdy až v jeho drsnosti a krutosti je velká síla hry. Postavy se stále urputněji a svým způsobem i marně a každá po svém, snaží udržet staré pořádky a čím dál tím více doslova hrají o své vlastní přežití, ba

přímo o svůj vlastní život. Zde jsou však stále ještě rezervy vlastní inscenace, které nebyly plně využity. Všechny rušivé podněty a postupné „odcházení“ jednotlivých postav se děje více méně v poklidu až do konečného úplného vymření. Stejně tak nebyla plně využita možnost vlastní scény, která sice umožnila funkční odehrání, ale vlastní téma nepatřičnosti ničím nepodpořila.

Vyvrcholením sobotního dne byla hra **Báječná Anna** v podání Divadelního spolku Kroměříž. Opět se potvrdilo, že správným uchopením žánru se dá vytvořit nadprůměrná inscenace. V Camolettiho hře v žádném případě nejde ani tak o to, jak skončí – to přeci všichni od počátku tušíme, ale především o to, jak jí inscenátoři umí naplnit nejrůznějšími vtípky, gagy a skeči. A nejen to. Veškerá herecká práce musí být přesná a pohotová, aby divákovi nedala v žádném případě prostor na úvahy – proč to tak zrovna je a proč že se zrovna děje to, co se děje. A všechna tato hlediska byla ve hře ve vrchovaté míře naplněna. Jen drobnůstkou zde může být dvojitý konec hry, kdy si Bernard odvádí do hostinského pokoje svou ženu a pro diváky to okomentuje vášnivým zaržáním, aby se ještě po té dohrál telefonát Anny vracející celý rozuzlený příběh jakoby na začátek.

Posledním soutěžním představením václavovské přehlídky bylo **Zahraj to znovu, Same** od divadelního souboru Hanácká scéna Kojetín. Komédie byla nešťastně rozehrána neúměrně dlouhou sekvencí černobílého filmu, který byl bohužel mnohem více akcentován, než vlastní herec na jevišti a jeho reakce na viděné. Komedii se pak již nepodařilo patřičně nastartovat, a i přes výraznou snahu tomu nepomohla ani herecká práce hlavního představitele Allana Felixe, která šla spíš více přes vnějškovou charakterizaci. Temporytmu nepřispěla výrazná rozvolněnost při navazování vlastních snových sekvencí na realitu i jednotvárnost hereckých projevů. Poměrně ambiciózně vypadající a zajímavá scéna nebyla pohříchu do důsledku využita. To se projevilo především ve funkčním nevyužití a jen dekoračním použití žaluzií na stěnách, které samy o sobě principiálně nabízejí možnost rychlého zjevení a stejně tak i skrytí obrazu za nimi.

Václavovská přehlídka byla v letošním roce rozložena do pěti dnů a umožňovala tak velmi příjemné a přitom i dostatečně pestré setkávání amatérských souborů i divadelních nadšenců. Mezi jedenácti soutěžními představeními se nedalo mluvit o nějakém výrazném propadáku či představení, kde by zcela chyběly základní divadelní prvky. Naopak většina odehraných představení lze právem zařadit k nadprůměrným inscenacím, které snesou srovnání v širším měřítku. To svědčí o poměrně vysoké úrovni této přehlídky. Zajímavostí letošního roku bylo, že se zde vyloupily hned dvě výrazně dobré inscenace, mezi nimiž se rozhořel i boj o nejvyšší metu. Na tomto místě je třeba podotknout, že v obou inscenacích byla naprosto vyrovnaná a přesná herecká práce na textu spadající do kategorie bulvárních komedií.

Rozhodování o vítězi letošního ročníku bylo tedy vedeno tím, že ve slavičínské inscenaci Muž sedmi sester je větší morální přesah než v kroměřížské Báječné Anně.

Ve Václavově je třeba ocenit velmi dobře fungující organizaci přehlídky, a to včetně „doprovodných provozů“ jako je výčep piva, rozlévání alkoholických i nealkoholických nápojů, možnost drobného občerstvení i vyvažování jídel. To vše vytváří dobré zázemí pro účastníky přehlídky. Velmi zásadní je zde i velmi dobrá divácká návštěvnost, která byla po celou dobu přehlídky, a to včetně dopoledních i časně odpoledních představení.

V letošním roce je již dobojováno a ceny jsou již rozdány. Další kapitola václavovské přehlídkové tradice je uzavřena a zapečetěna. Již se ale připravuje nová čistá stránka, na kterou se budou zapisovat další divadelní zážitky a chvíle prožité na dalším ročníku přehlídky v listopadu 2012. Václavov je tak výjimečným místem nejen pro moravské, ale i pro české amatérské soubory.

Jiří Anderle

O VÁCLAVA Z VÁCLAVOVA 2011

5. ročník soutěžní přehlídky ochotnických souborů

Středa 16. 11. 2011

17.00 hodin – Škeble, Gymnázium Lanškroun – J. Werich: Tři sestry a jeden prsten (fraška či renesanční komedie)

20.00 hodin – Divadlo Dostavník Přerov - Zdeněk Hilbert - Odysseus aneb Leporelo rocku (rockový muzikál)

Čtvrtek 17. 11. 2011

14.00 hodin – DS J. K. Tyla Brodek u Př. – M. Šmída – Král zvířat (pohádkový muzikál)

17.00 hodin – DS Vojan Libice - Vladimír Zajíc - Poslední Vojtěchova mise (historický příběh)

20.00 hodin – Divadlo SemTamFór Slavičín: Havlíček, Šubrtová, Glaser - Muž sedmi sester (erotická groteska)

Pátek 18. 11. 2011

17.00 hodin – JDO Loštice – M. Camoletti: Když ty, tak já taky (komedie)

20.00 hodin – Divadlo Ve středu Lanškroun - Rudolf Trinner: Agentura Drahoušek (česká komedie)

Sobota 19. 11. 2011

10.00 hodin – Divadlo Devítka Ostrava: Patrick Haudecoeur - Mátový nebo citron? (komedie)

15.00 hodin - DS Vicena Ústí nad Orlicí – Paula Voger: Nejstarší řemeslo (poutavý i soucitný příběh)

20.00 hodin - DS Kroměříž: Báječná Anna (komedie)

22.15 hodin - Amadis Brno: Smíšené dvouhry (Pět lehce úsměvných jednoaktovek o manželství)

Neděle 20. 11. 2011

10.00 hodin – DS Hanácká scéna Kojetín: Wody Allen - Zahraj to znovu, Same (komedie)

14.00 hodin – DS Kroměříž: Čáry báby Cotkytle (pohádka)

15.00 hodin - vyhlášení výsledků

Změna programu vyhrazena

Výsledky 5. divadelní přehlídky ochotnických souborů o sošku Václavíčka z Václavova 2011

Divácká soutěž

Pořadí	Ssoubor	nNázev hry	Průměr	Počet hlasujících
1.	DS Kroměříž	Báječná Anna	1,236	140
2.	DS SemTamFór Slavičín	Muž sedmi sester	1,244	78
3.	DS J.K.Tyla Brodek u Přerova	Král zvířat	1,342	76
4.	Divadlo Devítka Ostrava	Mátový nebo citron	1,366	30
5.	DS Škeble Lanškroun	Tři sestry a jeden prsten	1,370	27
6.	Divadlo Dostavník Přerov	Odysseus aneb Leporello ro©ku	1,372	53
7.	DS Vojan Libice	Poslední Vojtěchova mise	1,79	44
8.	Divadlo Ve středu Lanškroun	Agentura "Drahoušek"	1,82	71
9.	DS Hanácká scéna Kojetín	Zahraj to znovu, Same	1,89	29
10.	DS Vicena Ústí nad Orlicí	Nejstarší řemeslo	2	45
11.	JDO Loštice	Když ty, tak já taky	2,33	68

Zpět